

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER
KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO
I SPORTU
prof. dr hab. Piotr Gliński

Warszawa, 21 września 2021 r.

DEK-WP.841.28.2021.AW

Pan
dr hab. Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na pismo nr XI.420.4.2018.ASZ z dnia 11 sierpnia br. w sprawie zapewnienia w uczelniach odpowiednich procedur antymobbingowych i antydyskryminacyjnych, pragnę przekazać następujące informacje.

Uczelnie artystyczne, nadzorowane przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, realizują rozwiązania dotyczące odpowiedzialności dyscyplinarnej przewidziane w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.). W uczelniach funkcjonują komisje dyscyplinarne oraz rzecznicy dyscyplinarni analizując i rozstrzygając zgłaszane do nich sprawy.

W ramach swojej autonomii poszczególne uczelnie artystyczne przyjęły również dodatkowe rozwiązania mające na celu monitorowanie i przeciwdziałanie zjawiskom mobbingu i dyskryminacji. W poszczególnych uczelniach zostały przyjęte kodeksy etyczne, w niektórych dedykowane poszczególnym grupom członków społeczności akademickiej: nauczycielom akademickim, studentom, doktorantom. W większości uczelni artystycznych wprowadzono specjalne procedury mające na celu przeciwdziałanie i zwalczanie przedmiotowych zjawisk. Powszechnie w tej grupie uczelni jest również wyznaczenie wyspecjalizowanych osób do monitorowania sytuacji i podejmowania działań w tym zakresie: pełnomocników rektora do spraw równego traktowania, rzeczników praw studenta i doktoranta, uczelnianego męża zaufania, rzeczników do spraw etyki, itp. Sprawy zarzutów

dotyczących działań mających znamiona mobbingu czy dyskryminacji wyjaśniane są przez specjalnie do tego powołane komisje.

Warto również odnotować, że w uczelniach artystycznych zapewniana jest bezpłatna pomoc psychologiczna, z której mogą korzystać przede wszystkim studenci, a w niektórych uczelniach także pracownicy. Pragnę nadmienić, iż działanie w tym zakresie zostało również zainicjowane w maju ub. r. w ramach programu „wspieraMY” realizowanego przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca, państwową instytucję kultury, której organizatorem jest Minister KDNiS. Działania polegające na udzieleniu wsparcia psychologicznego adresowane są w ramach tego programu do pełnoletnich artystów, przede wszystkim muzyków i tancerzy, w tym także studentów i pracowników uczelni artystycznych. Poradnictwo prowadzone jest przez psychologów znających specyfikę zawodów artystycznych, posiadających również wykształcenie artystyczne. Podobny program był realizowany do sierpnia br. przez Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego, również państwową instytucję kultury, której organizatorem jest Minister KDNiS – „Pomoc Psychologiczna dla Artystów i Pracowników Teatru”. Jednak ten program był dedykowany przede wszystkim wsparciu psychologicznemu dla artystów, pracowników i współpracowników teatrów mierzących się ze skutkami pandemii COVID-19.

W uczelniach artystycznych podejmowane są również działania mające charakter szkoleniowo-informacyjny o tematyce przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji. Jako przykłady takich przedsięwzięć można wymienić:

- na początku roku akademickiego 2021/2022 w Akademii Sztuk Pięknych im. E. Gepperta we Wrocławiu zaplanowane zostały szkolenia dla studentów dotyczące reagowania, rozpoznawania i innych działań związanych ze zjawiskiem mobbingu;
- w maju 2021 r. przeprowadzono we wrocławskiej filii Akademii Sztuk Teatralnych w Krakowie warsztaty, szkolenia i panel dyskusyjny w ramach projektu „Granice w teatrze”;
- w lutym br. we wszystkich lokalizacjach Akademii Sztuk Teatralnych w Krakowie (we Wrocławiu, Bytomiu i Krakowie) odbyły się warsztaty antymobbingowe dla pedagogów i studentów uczelni; podobne warsztaty zaplanowano na październik i listopad; dodatkowo na wrzesień zaplanowano w krakowskiej siedzibie uczelni szkolenie antymobbingowe organizowane przez Sekcję Prewencji i Promocji Okręgowego Inspektoratu Pracy;
- dwudniowe warsztaty poświęcone przeciwdziałaniu mobbingowi i dyskryminacji, obowiązkowe dla wszystkich nauczycieli akademickich, zorganizowała Akademia Teatralna im. A. Zelwerowicza w Warszawie; na rozpoczynający się rok akademicki uczelnia zaplanowała szkolenia o tej tematyce zarówno dla studentów, nauczycieli akademickich oraz innych pracowników uczelni.

W niektórych uczelniach przewidziano także możliwość anonimowego informowania władz uczelni o zjawiskach niepożądanych jeśli chodzi o równe traktowanie: uczelniane skrzynki zgłoszeniowe, skrzynki zaufania. Uczelnie przeprowadzają również badania ankietowe studentów, podczas których mogą oni anonimowo wskazać na niepokojące zjawiska.

Jak wskazałem powyżej podejmowane są liczne działania i inicjatywy mające na celu zapobieganie takim zjawiskom, jak również wykrywanie ewentualnych sprawców działań mobbingu czy dyskryminacji oraz wsparcia osób pokrzywdzonych takimi działaniami.

Z wyrazami szacunku

Piotr Gliński